

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

HISTORIA

HISTORIA i SPOŁECZEŃSTWO

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów z zakresem wymagań programowych oraz przedmiotowym systemem oceniania z historii lub historii i społeczeństwa.
2. **Bieżące ocenianie obejmuje:**
 - testy, sprawdziany (dłuższe formy pisemne)
 - kartkówki (krótkie formy pisemne),
 - sprawdziany ze źródeł historycznych,
 - odpowiedzi ustne,
 - prace domowe (długo i krótkoterminowe),
 - aktywność ucznia na lekcjach,
 - projekty edukacyjne, prezentacje, referaty;
 - praca w grupach;
 - udział w konkursach i olimpiadach.
3. **Odpowiedzi ustne** obejmują materiał działu aktualnie omawianego, ze szczególnym uwzględnieniem trzech ostatnich lekcji.
 - a) na ocenę odpowiedzi ustnej składa się zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów, stawianie hipotez, uzasadnianie, stosowanie terminów i pojęć historycznych, sposobów prezentacji;
 - b) dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.
4. **Kartkówki** mogą obejmować materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być wcześniej zapowiedziane (czas trwania – do 15 minut).
5. **Dłuższe formy pisemne (sprawdziany, testy)** obejmujące większą partię materiału (dział lub kilka działów) będą przeprowadzane 1-3 razy w semestrze w zależności od godzin nauczania przedmiotu w danej klasie (w przypadku jednej godziny tygodniowo – 1 lub 2 sprawdziany, w przypadku 2 i więcej godzin – 2 lub 3 sprawdziany) .
 - a) Sprawdziany muszą być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją powtórzeniową. Termin sprawdzianu nauczyciel zapisuje w dzienniku lekcyjnym.
 - b) Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem, jednak nieprzekraczającym dwóch tygodni od pierwotnego terminu. Uczeń ma obowiązek sam zgłosić się do nauczyciela i poinformować o swojej dłuższej nieobecności na pierwszych zajęciach od momentu pojawienia się w szkole i wtedy uzgadnia z nauczycielem termin zaliczenia poszczególnych prac.
 - c) Sprawdziany pisemne mogą zawierać zadania typu:
 - zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi,
 - zadania otwarte krótkiej odpowiedzi,
 - zadania otwarte z luką,
 - zadania zamknięte na dobieranie,
 - zadania zamknięte prawda – fałsz,
 - zadania zamknięte wielokrotnego wyboru.
 - d) Nauczyciel ustala ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia w czasie sprawdzianu.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

6. Skala ocen dłuższych form pisemnych (sprawdzianów, testów):

- celujący powyżej 100%
- bardzo dobry 90% - 100%
- dobry 75% - 89%
- dostateczny 55% - 74%
- dopuszczający 40% - 54%
- niedostateczny 0% - 39%

Ocena celująca przysługuje uczniowi, który poprawnie rozwiązał na sprawdzianie wszystkie zadania na ocenę bardzo dobrą i poprawnie rozwiązał zadanie (zadania) dodatkowe tzw. zadanie (zadania) na ocenę celującą (jeśli takie zadania zostały przez nauczyciela wprowadzone na sprawdzianie).

7. Sprawdziany ze źródeł historycznych (teksty źródłowe, źródła kartograficzne, ikonograficzne, statystyczne) podlegają takim samym zasadom, co dłuższe formy pisemne, chyba, że dotyczą tylko materiału z trzech ostatnich lekcji.

a) ocenie podlega wiedza wynikająca z analizowanego materiału oraz wiedza pozaźródłowa wykraczająca poza analizowany materiał.

8. Prace pisemne nauczyciel ma obowiązek sprawdzić i ocenić w ciągu dwóch tygodni od ich przeprowadzenia (z wyłączeniem ferii, przerw świątecznych). W uzasadnionych przypadkach termin sprawdzenia prac może wynosić trzy tygodnie.

9. Aktywność ucznia na lekcjach oznaczana jest znakami „+” i „-” przy czym: „+” oznacza różne formy aktywności lekcyjnej, „-” różne formy nieprzygotowania. Ilość zgromadzonych „+” i „-” składa się odpowiednio na ocenę bardzo dobrą i niedostateczną (przy jednej godzinie tygodniowo trzy+/-, przy 2 i więcej godzinach – pięć +/-).

10. Praca w grupach - współpraca kilku uczniów przy opracowywaniu wspólnego zadania. Ocenie podlega: efekt końcowy, sposób prezentacji, zaangażowanie uczniów, umiejętność współpracy z grupą stopień wywiązania się z powierzonych zadań, kreatywność, pomysłowość.

15. Prace długoterminowe, referaty, projekty edukacyjne, prezentacje – prace tego typu mogą być obowiązkowe lub nadobowiązkowe. Uczeń jest zobowiązany do oddawania ich w wyznaczonym terminie. Nauczyciel ocenia je wg następujących kryteriów: merytorycznej wartości pracy, doboru źródeł informacji, stopnia opracowania informacji, sposobu przedstawienia informacji, wykonania zadania zgodnie z ustalonym harmonogramem, kreatywności, pomysłowości.

a) Referaty/prezentacje muszą być przedstawione nauczycielowi co najmniej tydzień przed planowanymi zajęciami. W przeciwnym razie nauczyciel może nie zezwolić uczniowi na jego wygłoszenie.

11. Prace domowe - na ocenę ma wpływ poprawność merytoryczna, zgodność odpowiedzi z poleceniem, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, staranność i samodzielność.

12. Konkursy i olimpiady przedmiotowe: ocenie podlegają osiągnięcia w olimpiadach przedmiotowych, za tytuł laureata lub finalisty uczeń otrzymuje ocenę celującą na zakończenie roku szkolnego. Laureaci i finaliści konkursów szkolnych

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

i międzyszkolnych, w zależności od rangi konkursu otrzymują ocenę cząstkową: bardzo dobry lub celujący.

13. Nieprzygotowanie do zajęć:

- a) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, na początku lekcji. Uczeń ten może być wówczas zwolniony z odpowiedzi ustnej lub niezapowiedzianej kartkówki. Nauczyciel w dzienniku odnotowuje fakt zgłoszenia nieprzygotowania (np.) i nie ma on wpływu na ocenę śródroczną i końcową. Jeśli uczeń spóźnił się na lekcję nie ma prawa zgłoszenia nieprzygotowania.
- b) Ilość nieprzygotowań wynika z ilości godzin danego przedmiotu w danej klasie (1 godzina tygodniowo = 1 nieprzygotowanie, 2 i więcej godzin tygodniowo = 2 nieprzygotowania).
- c) Uczeń na lekcji ma obowiązek posiadać podręcznik, zeszyt przedmiotowy i inne wskazane pomoce niezbędne w procesie lekcyjnym, których brak jest traktowany, jako nieprzygotowanie do lekcji.
- d) Za nieprzygotowanie do lekcji uważa się również brak prac domowych. Brak zadania domowego skutkuje odpowiednim zapisem w dzienniku (np.), uczeń musi uzupełnić zadanie na najbliższą lekcję, brak pracy oznacza wpisanie oceny niedostatecznej.
- e) Nie przysługuje zgłoszenie nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych, na zapowiedzianych sprawdzianach oraz w przypadku długoterminowych prac domowych, zapowiedzianych co najmniej na dwa tygodnie wcześniej.

14. Uczeń, który był nieobecny na ostatniej lekcji, ma obowiązek uzupełnić zaległości we własnym zakresie. W przypadku dłuższej nieobecności, termin uzupełnienia braków należy ustalić z nauczycielem.

15. Poprawa ocen:

- a) uczeń ma prawo do poprawy jednej dowolnej oceny niebędącej oceną niedostateczną w ciągu półrocza. Formę i czas poprawy ustala indywidualna umowa między nauczycielem a uczniem;
- b) uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z prac klasowych, jednak nie później niż w czasie 2 tygodni od wpisania oceny do dziennika (poprawa ocen niedostatecznych przez ucznia nie jest obligatoryjna);
- c) każda ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika lekcyjnego;
- d) nie ma obowiązku poprawiania ocen niedostatecznych z kartkówek, jednak nauczyciel może umożliwić taką poprawę na prośbę ucznia;
- e) uczeń, który nie wykorzystuje ustalonych z nauczycielem terminów popraw, nie ma możliwości poprawiania prac na tydzień przed końcem klasyfikacji śródrocznej lub rocznej.

16. Na zajęciach nie ocenia się ucznia w trudnych sytuacjach losowych.

17. W ciągu półrocza przy 1 godzinie danego przedmiotu uczeń powinien zdobyć przynajmniej trzy oceny. Jeśli zajęcia odbywają się 2 lub więcej godzin tygodniowo – przynajmniej cztery oceny.

18. **Uczeń korzystający z niedozwolonych źródeł** w czasie pracy klasowej, odpisujący zadania domowe, oddający do oceny prace napisane niesamodzielnie - otrzymuje ocenę niedostateczną. **Kopiowanie prac z Internetu = plagiat = ocen niedostateczna.**

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

19. **Oceny klasyfikacyjne śródroczne oraz roczne** ustala nauczyciel przedmiotu biorąc pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe, ze szczególnym uwzględnieniem ocen z dłuższych sprawdzianów pisemnych, a w przypadku oceny końcowej (rocznej) również oceny z I półrocza.
20. Ocenę celującą jako ocenę śródroczną lub roczną z historii/historii i społeczeństwa może otrzymać uczeń biorący udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych lub jeżeli jego wiedza przekracza zakres materiału przewidziany dla klas.
21. Zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania, szkoła, nauczyciel na zajęciach z historii/historii i społeczeństwa stwarza **warunki uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych**.
 - Forma poprawy przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych:
 - a) sprawdzian pisemny i ustny obejmujący wiadomości i umiejętności z materiału przewidzianego do realizacji w danym roku szkolnym,
 - b) forma oraz termin sprawdziany jest ustalana indywidualnie z uczniem.
22. **Informacje zwrotne** mające na celu uświadomienie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie przekazywane są przez nauczyciela:
 - ✓ uczniowi po zakończeniu odpowiedzi - uczeń ma jasno określone przez nauczyciela jakie zagadnienia ma utrwalone, które natomiast powinien ćwiczyć;
 - ✓ dostarczanie rodzicom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
 - ✓ omówienie dłuższych i krótkich form pisemnych pod kątem opanowania materiału; akcentowanie tych treści, którym uczniom sprawiła największą trudność;
 - ✓ korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.
23. **Uczniowie z dysfunkcjami** oceniani są wg odrębnych zasad zalecanych przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną na podstawie posiadanych przez uczniów orzeczeń PPP.
24. Na zajęciach nie ocenia się ucznia w trudnych sytuacjach losowych.
25. **Kryteria oceniania z zajęć edukacyjnych historia:**

1. Stopień celujący (6) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ posiada wiedzę i umiejętności wykraczające wyraźnie poza podstawy programowe i program nauczania historii w danej klasie;
- ✓ jego zasób wiedzy i umiejętności świadczy o wyraźnych i sprecyzowanych uzdolnieniach humanistycznych;
- ✓ samodzielnie, twórczo i systematycznie pracuje nad pogłębianiem wiedzy historycznej i rozwijaniem własnych uzdolnień i zainteresowań - poprzez lekturę pozycji popularnonaukowych, zdobywa dalszą wiedzę;
- ✓ czynnie uczestniczy w lekcjach, biele posługuje się zdobytymi wiadomościami i prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów historycznych, formułując własne sądy i opinie na podstawie znacznej wiedzy faktograficznej, a także w oparciu o odpowiednie teksty źródłowe i literaturę przedmiotu dla uzasadnienia swej wypowiedzi;

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ dokonuje pełnej oceny i analizy porównawczej zjawisk, procesów i faktów historycznych w oparciu o szeroki zasób informacji zdobytych ze źródeł pozapodręcznikowych;
- ✓ dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społeczno –politycznego, gospodarczego i kulturalnego na przestrzeni wieków i potrafi je uzasadnić;
- ✓ wskazuje współczesne konsekwencje polityczne i społeczno- gospodarcze procesów i faktów historycznych z przeszłości;
- ✓ biegle rozwiązuje podane do przemyślenia problemy teoretyczne i praktyczne. proponuje własne, niekonwencjonalne i nietypowe rozwiązania;
- ✓ współpracuje z nauczycielem w przygotowywaniu zajęć opartych na twórczym rozwiązywaniu problemów;
- ✓ starannie wykonuje dodatkowe zadania – referaty, biogramy, odczyty, artykuły - w których przedstawia własne opinie poparte analizą faktów na podstawie tekstów źródłowych i literatury przedmiotu;
- ✓ umiejętnie wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów – wiedzy o społeczeństwie, wiedzy o kulturze, geografii czy języka polskiego;
- ✓ wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- ✓ uczestniczy w olimpiadach oraz szkolnych czy pozaszkolnych konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

2. Stopień bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ uczeń w pełni przyswoił sobie zakres wiadomości i umiejętności przedmiotowych objętych podstawą programową i określonych programem nauczania historii w danej klasie;
- ✓ sprawnie i właściwie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, w tym posługuje się prawidłowo odpowiednim słownictwem i terminologią historyczną - używa pojęć we właściwym znaczeniu;
- ✓ samodzielnie podaje odpowiedzi, ocenia fakty, procesy i zjawiska rzeczywistości społeczno – politycznej i gospodarczej; samodzielnie i poprawnie interpretuje dane statystyczne, wykresy i mapy;
- ✓ samodzielnie wyciąga wnioski, formułuje i rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania;
- ✓ potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- ✓ samodzielnie analizuje teksty źródłowe dokonując prawidłowej interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych i oceniając ich wiarygodność i przydatność;
- ✓ potrafi integrować wiedzę z różnych źródeł informacji historycznej w czasie swoich wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- ✓ potrafi korelować swą wiedzę historyczną z wiedzą z pokrewnych przedmiotów (język polski, wiedza o kulturze, wiedza o społeczeństwie, geografia);
- ✓ ma bardzo dobrą orientację we współczesnej rzeczywistości politycznej i społeczno - gospodarczej polski i świata;

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ wykazuje pełną i rzetelną znajomość poznanej faktografii;
- ✓ jego wypowiedzi ustne i pisemne są bogate w treści, fakty, opinie i oceny, bez błędów językowych i ortograficznych i integrują wiedzę uzyskaną z różnych źródeł informacji historycznej;
- ✓ podejmuje próby twórczego rozwijania własnych uzdolnień;
- ✓ prezentuje na forum klasy własne sądy i opinie uzasadniając je za pomocą trafnych argumentów w toku dyskusji;
- ✓ jest bardzo aktywny na lekcjach, organizuje pracę w grupie;
- ✓ starannie wykonuje zadania domowe (np. gromadzi materiał regionalny, opracowuje referaty, biogramy, przygotowuje gazetki ściennie);

3. Stopień dobry (4) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ nie opanował w pełni wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania historii w danej klasie, ale opanował je w stopniu przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej;
- ✓ przedstawia zdecydowaną większość wymaganej faktografii, bez poważniejszych błędów. poprawnie stosuje większość pojęć i terminologii przedmiotowej wymaganej przy danych tematach, pomijając jedynie jednostkowe pojęcia;
- ✓ ma wprawdzie niewielkie braki w zakresie wiedzy, ale udziela prawidłowych odpowiedzi naprowadzających na właściwy tok myślenia i poprawnie rozwiązuje zadania o pewnym stopniu trudności i wymagające opanowania umiejętności przewidzianych programem;
- ✓ prawidłowo rozumie, dostrzega podobieństwa i różnice pomiędzy procesami, zjawiskami i faktami historycznymi;
- ✓ w czasie odpowiedzi ustnych i pisemnych przedstawia materiał rzeczowy uporządkowany pod względem tematycznym, zachowując niemal całkowicie hierarchię ważności danych faktów, zjawisk i procesów oraz porządek chronologiczny;
- ✓ wyodrębnia najważniejsze zagadnienia w obrębie poszczególnych tematów i czyni to niemal bezbłędnie;
- ✓ potrafi samodzielnie i precyzyjnie określić ramy czasowo - przestrzenne danego zagadnienia czy zjawiska, lokalizując je w czasie i przestrzeni historycznej;
- ✓ dostrzega i opisuje poprawnie zależności i związki przyczynowo – skutkowe między różnymi faktami, zjawiskami i procesami historycznymi, również pomiędzy zjawiskami z zakresu historii powszechnej i historii polski, rozumie związki przyczynowo – skutkowe występujące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym;
- ✓ formułuje, z nielicznymi błędami, prawidłowe wnioski cząstkowe i ogólne;
- ✓ jego ocena wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych nie budzi większych zastrzeżeń, ale częściowo jest stereotypowa i emocjonalna;
- ✓ podejmowana przez ucznia i wykonywana samodzielnie analiza tekstów źródłowych zawiera jedynie nieliczne jednostkowe błędy rzeczowe, jest w większości kompletna, uporządkowana tematycznie i chronologicznie;

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ czytanie różnego rodzaju tekstów źródłowych ze zrozumieniem, pod kątem sformułowanych do tekstu pytań, nie stwarza uczniowi większego problemu - dokonuje właściwej selekcji informacji;
- ✓ typowe zadania teoretyczne i praktyczne rozwiązuje całkowicie samodzielnie;
- ✓ nabyte umiejętności przedmiotowe potrafi stosować w typowych sytuacjach problemowych.
- ✓ wiedzę czerpie nie tylko z podręcznika, ale także z innych źródeł informacji (literatura popularnonaukowa, internet, prasa codzienna i inne);
- ✓ jego prace pisemne domowe są zawsze związane z tematem, zawierają własne przemyślenia i wnioski i nie posiadają błędów merytorycznych;
- ✓ uczeń jest aktywny w klasie, chętnie zabiera głos w dyskusji, zgodnie współpracuje w grupie;
- ✓ posiada wysoką frekwencję na lekcjach – systematycznie uczęszcza na zajęcia z historii.

4. Stopień dostateczny (3) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ uczeń opanował wiadomości podstawowe ujęte w planie nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej;
- ✓ dysponuje niepełną, wyrywkową i fragmentaryczną wiedzą określoną programem nauczania, ale nie uniemożliwia mu to dalszej edukacji przedmiotowej w klasie programowo wyższej;
- ✓ opanował najważniejsze wiadomości i umiejętności, ale zapamiętywanie treści dominuje u niego nad ich rozumieniem; w obrębie poszczególnych tematów sygnalizuje około połowy wymaganych zagadnień;
- ✓ posługuje się poprawnie terminologią historyczną i faktografią mieszczącą się w podstawie programowej określonej ustawą;
- ✓ w czasie wypowiedzi ustnych i pisemnych przedstawia materiał rzeczowy w większości uporządkowany pod względem tematycznym, zachowując hierarchię ważności rozpatrywanych faktów i zjawisk oraz porządek chronologiczny;
- ✓ przedstawia, w czasie prezentacji swej wiedzy, około połowy wymaganej przy temacie faktografii, nie popełniając przy tym znacznej ilości błędów;
- ✓ trafnie określa ramy czasowo – przestrzenne tematów lokalizując fakty i zjawiska w czasie i przestrzeni historycznej;
- ✓ potrafi określić kolejność chronologiczną głównych wydarzeń;
- ✓ nanosi daty i wydarzenia na oś czasu przy pomocy nauczyciela;
- ✓ ma dosyć dobrą orientację w mapie historycznej, ale samodzielnie lokuje na mapie jedynie miejsca ważnych wydarzeń;
- ✓ w ograniczonym stopniu prezentuje relacje i związki między faktami, zjawiskami i procesami historycznymi;
- ✓ dostrzega, w wąskim zakresie, zależności i związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy zjawiskami z historii powszechnej i historii polski; nie łączy wydarzeń historycznych w logiczne ciągi przyczynowo – skutkowe;

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ formułuje samodzielnie mało uporządkowane wnioski, chociaż w większości poprawne, ale często bez odpowiedniego uzasadnienia;
- ✓ analiza tekstów źródłowych jest u niego pełna, uporządkowana tematycznie i chronologicznie, wykonywana samodzielnie i zawiera jedynie nieliczne błędy rzeczowe;
- ✓ wykazuje znajomość najczęściej występujących i wykorzystywanych na lekcjach źródeł – umie je rozróżnić pod względem formy i treści oraz wykorzystać jako źródło informacji historycznej z instrukcją i pod kierunkiem nauczyciela;
- ✓ umiejętności przedmiotowe stosuje w sytuacjach typowych; nazywa problemy o średnim stopniu trudności i stawia do nich pytania.
- ✓ jego wypowiedzi ustne i pisemne rzadko są chaotyczne i zawierają nieliczne błędy językowe;
- ✓ prace domowe często są staranne i przemyślane i w przeważającej mierze pozostają w związku z tematem zadania;
- ✓ jest raczej sporadycznie aktywny na zajęciach, nie angażuje się szczególnie w proces dydaktyczny na lekcjach, sporadycznie wypowiada się na forum klasy z własnej inicjatywy, chyba, że jest systematycznie do tego zachęcany przez nauczyciela;
- ✓ ma przeciętną frekwencję na lekcjach, ale zawsze usprawiedliwioną.

5. Stopień dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ uczeń ma spore i poważne braki w wiedzy i umiejętnościach przedmiotowych objętych programem i z tego powodu nie jest w stanie samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań o niewielkim stopniu trudności oraz nie jest w stanie samodzielnie pracować i aktywnie uczestniczyć w zajęciach;
- ✓ spore braki wiedzy w zakresie podstawy programowej nie uniemożliwiają mu jednak dalszej edukacji przedmiotowej w klasie programowo wyższej i nie przekraczają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki w szkole;
- ✓ prezentowany przez ucznia zasób wiedzy jest dosyć chaotyczny, mało uporządkowany i rzadko uwzględniający hierarchię ważności zjawisk i procesów;
- ✓ w obrębie poszczególnych tematów sygnalizuje znajomość jedynie nielicznych zagadnień;
- ✓ przedstawia, w czasie prezentacji ustnej lub pisemnej, mniej niż połowę wymaganej przy danym temacie wiedzy, popełniając przy tym znaczną ilość błędów;
- ✓ częściowo trafnie określa ramy czasowo – przestrzenne tematów lokalizując fakty i zjawiska w czasie i przestrzeni historycznej;
- ✓ potrafi określić kolejność chronologiczną głównych wydarzeń oraz nanosi daty i wydarzenia na oś czasu przy wydatnej pomocy nauczyciela;
- ✓ lokuje na mapie tylko miejsca ważnych, przełomowych wydarzeń;
- ✓ w znikomy sposób wyjaśnia związki i relacje między faktami, zjawiskami i procesami historycznymi;
- ✓ formułuje bardzo ograniczone wnioski, w dodatku z błędami i bez odpowiedniego uzasadnienia;

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ zna przyczyny i skutki jedynie wybranych wydarzeń, najczęściej tych, które miały przełomowe znaczenie dla dziejów ludzkości;
- ✓ wypowiedź ucznia jest nieuporządkowana, niepełna i w ponad połowie błędna, a wypowiedzi pisemne zawierają liczne błędy językowe i ortograficzne;
- ✓ podejmowana przez ucznia na lekcjach analiza tekstów źródłowych jest najczęściej niepełna, błędna i mało uporządkowana;
- ✓ dodatkowo uczeń posiada braki prac domowych. prace domowe ucznia są często niestaranne i nieprzemyślane;
- ✓ uczeń sporadycznie wypowiada się na forum klasy z własnej inicjatywy;
- ✓ jedynie przy aktywnej i częstej pomocy nauczyciela rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności;
- ✓ jego frekwencja na lekcjach jest wprawdzie niska, ale w przeważającej mierze usprawiedliwiona.

6. Stopień niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ nie opanował wiedzy i umiejętności w stopniu koniecznym, pozwalającym na kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia i nie jest w stanie kontynuować nauki w klasie programowo wyższej;
- ✓ luki w jego wiadomościach są trudne do uzupełnienia - nie opanował koniecznej, prostej terminologii, nie opanował najważniejszych dat, pojęć, wydarzeń, nazwisk i innych podstawowych faktów. myli elementarne fakty i zjawiska;
- ✓ posługuje się bardzo nielicznymi, najbardziej podstawowymi terminami historycznymi, często błędnie;
- ✓ nie rozumie podstawowych wiadomości, ujętych w programie nauczania, myli je i zniekształca;
- ✓ nie jest w stanie nawet przy wydatnej pomocy nauczyciela rozwiązać problemu o elementarnym stopniu trudności czy wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności przedmiotowych;
- ✓ nie potrafi poprawnie lokalizować w czasie (na osi czasu) i przestrzeni historycznej (na mapie ściennej lub w atlasie) najważniejszych wydarzeń i procesów historycznych;
- ✓ ma poważne trudności w samodzielnym posługiwaniu się podstawowymi źródłami informacji historycznej;
- ✓ nie zna podstawowych przyczyn ani skutków wydarzeń omawianych zjawisk, w większości błędnie prezentuje związki i zależności pomiędzy opisywanymi faktami i zjawiskami.
- ✓ jest świadomy istnienia związków teraźniejszości z przeszłością, ale nie potrafi ich sensownie wytłumaczyć;
- ✓ w trakcie wypowiedzi ustnej lub pisemnej przedstawia jedynie nieliczne fakty dotyczące tematu, w tym wiele z błędami i bez zachowania porządku chronologicznego i hierarchii ważności;
- ✓ w niewielkim stopniu i z błędami określa ramy czasowo-przestrzenne poszczególnych tematów.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ formułuje nieliczne i niepoprawne wnioski;
- ✓ dokonując oceny opisywanych wydarzeń i zjawisk posługuje się tylko stereotypami i ogólnikami;
- ✓ poważną trudność sprawia mu analiza tekstu źródłowego i udzielenie odpowiedzi na postawione do tekstu pytania;
- ✓ jego wypowiedzi ustne i pisemne są nieudolne i nie spełniają wymogów kompozycyjnych i językowych;
- ✓ posiada duże luki w zadaniach domowych;
- ✓ na lekcjach jest bierny i nie angażuje się w proces nauczania;
- ✓ w ciągu roku szkolnego wykazuje niską frekwencję i posiada dużo nieusprawiedliwionych godzin;
- ✓ pomimo działań wspomagających ze strony nauczyciela nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej.

4. Stopień dostateczny(3) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ uczeń wykazuje orientację w treściach zagadnień opracowanych na lekcji;
- ✓ rozumie polecenia i instrukcje;
- ✓ zapamiętuje podstawowe treści do danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje (zapamiętywanie dominuje nad ich rozumieniem);
- ✓ umiejętności stosuje tylko w sytuacjach typowych;
- ✓ samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia;
- ✓ uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych;

5. Stopień dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ uczeń ma poważne luki w wiedzy i umiejętnościach przewidziane programem;
- ✓ częściowo rozumie polecenia nauczyciela;
- ✓ zapamiętuje wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,
- ✓ poprawnie i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,
- ✓ poprawnie, z pomocą nauczyciela rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje pojęcia, procesy, zjawiska, dokumenty, postacie z życia publicznego itp.;
- ✓ współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań;

6. Stopień niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ uczeń nie opanował materiału w stopniu koniecznym do kontynuowania nauki;
- ✓ nie jest przygotowany do uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim w państwie demokratycznym;
- ✓ w sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski;
- ✓ nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni;
- ✓ popełnia poważne błędy chronologiczne, nie potrafi analizować źródeł historycznych;
- ✓ nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleszczowie

- ✓ odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji;
- ✓ jego język jest prosty i niekomunikatywny;

24. Szczegółowy zakres wymagań został zawarty w rozkładach treści nauczania z historii oraz z historii i społeczeństwa.

Nauczyciele historii oraz historii i społeczeństwa:

mgr Agnieszka Kubś, mgr Aneta Walczyk